

- uczestniczyć w warsztatach terapii zajęciowej,
- podjąć zatrudnienie w zakładzie aktywności zawodowej,
- otrzymać środki na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- otrzymać dofinansowanie kredytu bankowego zaciągniętego na kontynuowanie działalności gospodarczej.

Pracodawca może natomiast ubiegać się o zwrot kosztów poniesionych na adaptację pomieszczeń zakładu pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz miesięczne dofinansowanie do wynagrodzenia osoby niepełnosprawnej.

Wsparcie instytucjonalne skierowane do osób niepełnosprawnych

Osoby niepełnosprawne w naszym województwie mogą korzystać z różnego rodzaju form wsparcia, m.in.: terapii prowadzonej w placówkach całodobowego i dziennego pobytu. Działalność takich placówek opiera się głównie na rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Podejmowane są tam działania mające na celu osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu i jakości życia, a także integracji społecznej – przy aktywnym uczestnictwie osób niepełnosprawnych. Do placówek tego typu zaliczyć można m.in. środowiskowe domy samopomocy⁴⁷, zakłady aktywności zawodowej oraz warsztaty terapii zajęciowej.

Pomoc dla osób niepełnosprawnych może być organizowana też przez podmioty ekonomii społecznej, takie jak centra integracji społecznej i kluby integracji społecznej⁴⁸.

Szczególną uwagę należy zwrócić na potrzebę wsparcia placówek, gdzie jest prowadzona rehabilitacja od wielu lat, zwłaszcza ze względu na potrzebę zwiększenia efektywności działań tych placówek, w których osoby niepełnosprawne przebywają przez dłuższy okres czasu. Z jednej strony występuje różnorodność działań placówek, w których mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne, z drugiej jednak strony należy zwrócić uwagę na takie placówki, które w większym stopniu wpływają na usamodzielnienie się osób niepełnosprawnych, jak np. mieszkania chronione.⁴⁹

Mieszkania chronione przygotowują osoby tam przebywające, pod opieką specjalistów, do prowadzenia samodzielnego życia lub zastępują pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę. Mieszkanie chronione zapewnia warunki samodzielnego funkcjonowania w środowisku,

---

⁴⁷ Zgodnie z art. 51a ustawy o pomocy społecznej, środowiskowy dom samopomocy to ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Świadczy on usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu codziennym.

⁴⁸ Więcej informacji na temat WTZ, ZAZ, CIS i KIS w podrozdziale dotyczącym reintegracji zawodowej.

⁴⁹ *Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w Województwie Kujawsko-Pomorskim za 2013 rok*, Toruń: ROPS.